

[Borgbjerg.]

maa foregaa med en vis Hast. Et Panter-spring er en vovelig Ting, det har det ogsaa været for det Parti, jeg tilhører, og for mig selv, naar vi har povet det. Forfejles det, kan det være Døden, saa er det i Regelen Døden, men hastigt maa det ske. Man maa tage Beslutningen og udføre den med det samme. Det er dog ikke til Hastværksarbejde, vi indbyder her. Ved disse Dages Forhandlinger mindes jeg ikke saa sjældent Forhandlingerne her i 1905 om Valglovskommissionen, og hvorledes Forhandlingerne i de sidste Martsdage i 1905 førte til, at vi betraadte og maatte komme ind paa at betræde Grundlovsændringens Vej, og dér husker jeg en Udtalelse fra den daværende Højreordfører, Dr. H. L. Møller, tror jeg det var, som sagde, at nu gjaldt det om ikke at blive hængende i den gustne Overvejelse, men at gaa sig en Tur i Beslutningens friske Morgenrøde. Det er en saadan Beslutning af de Partier, der vil være med, som vi indbyder til, og saa vil vi for øvrigt med Ro forhandle videre om Sagen. Vi ønsker ikke, at Forhandlingen skal føre til Kamp, medmindre Kampen bliver uundgaaelig, og det tror jeg ikke vil være vor Skyld.

Christmas Møller: Det ærede Medlem Hr. P. Munch talte i Gaar om, at Begivenhederne omkring Februar—Marts Ministerkrisen 1919 havde været et groft forfatningsmæssigt Overgreb. I Tilslutning til den Paatale, der allerede har fundet Sted af denne Udtalelse af det ærede Medlem, vil jeg gerne sige, at det Standpunkt, man fra konservativ Side indtog ved den Lejlighed, var dette, at efter at man havde ført en Valgkampagne inden Valget den 22. April 1918, hvor det radikale Venstre og Socialdemokratiet havde sluttet en Valgalliance, som var stridende mod Aanden i den Valglov og den Forfatning, vi havde, og derigennem havde faaet et Flertal i Folketinget og havde faaet det ogsaa paa Grundlag af det Løfte, man gav om at afholde Valg, naar Krigen var forbi, var der intet som helst at sige til, at de to paagældende Partier sagde: Vi vil have dette Løfte indfriet. Man havde kort i Forvejen i et krigsførende Land, i England, set et Valg blive afholdt under meget vanskeligere Forhold.

Man sagde endvidere, at det var en fuldkommen Urimelighed, at Loven af 7. August 1914, som paa det Tidspunkt overhovedet kun eksisterede i Kraft af, at man ved en Fejltagelse eller paa anden Maade

havde faaet den som en permanent Lov og ikke som en Lov, der kun skulde gælde i Krigens Tid, stadig skulde gælde, og at man paa fuldkommen frit Grundlag burde tage op til Drøftelse, om denne Lov skulde gælde videre.

At kalde dette, at man benyttede den Magtstilling, man havde, til at spørge Landets Vælgere, om de vilde det ene eller det andet, et groft forfatningsmæssigt Overgreb er efter min Opfattelse en fuldkommen Urimelighed.

I øvrigt sagde det ærede Medlem, at nu kunde han jo godt forstaa, at alle disse forskellige Debatter havde fundet Sted her, for nu vilde man jo tilsætte Flertallet i Folketinget i 1930, og det ærede Medlem, som vil gaa over i Historien som Danmarks mest uforbederlige Optimist, sagde dernæst: og saa vil man være af med Landstingsflertallet i 1934. Dertil synes jeg, der er dette at sige, at det ærede Medlem Hr. P. Munch og saavel Radikale som Socialdemokrater skal tænke over, hvor farligt det er at spaa. Ser vi paa forskellige Valgresultater i andre Lande, f. Eks. i Sverige for ganske nylig, synes jeg ikke, de just tyder paa, at man kan sige, at en saadan Spaadom skulde gaa i Opfyldelse, og ser man paa det Resultat, vi havde af Landstingsvalget nu i September Maaned i Aar, er Forholdet ogsaa dette, at den Fremgang, Socialdemokratiet har haft i 1928 — og det var jo antagelig særlig Socialdemokratiets Fremgang, der skulde skabe denne Situation —, i Forhold til Valget i 1926 var overordentlig minimal, langt, langt mindre, end man selv regnede med.

Det ærede Medlem Hr. Axel Dam kom i sit Foredrag ind paa en Række filosofiske Betragtninger. Hvis jeg vilde paastaa, at det var muligt for mig at følge det ærede Medlem paa alle Omraader, vilde det ikke være helt rigtigt; for naar det ærede Medlem kom ind paa den Betragtning, om nu ogsaa Valgloven af 1920 var grundlovshjemlet, maa jeg sige, at jeg tror ikke, det ærede Medlem skal anstrenge sig med Undersøgelser i sliq Retning. Og naar det ærede Medlem Hr. Axel Dam særlig omtalte Valgløvens eller Valglovsforslagets — jeg tror, det er samme Paragraf, men altsaa Valglovsforslagets § 46 — og siger, at Ordet „Partierne“ og Anvendelsen af Partierne er vigtig, saa er dertil at svare, at man i Valgløvens Forstand jo overhovedet kun nævner Partierne paa den ene Maade, ikke som de organiserer sig, men just, som jeg har haft Lejlighed til tidligere at paa-vise, paa den Maade, som Vælgerne giver